

Ann Sofie Orths tale ved afsløringen af mindemonument om jødernes flugt over Øresund

Taler

Ann Sofie Orth
Borgmester i Rudersdal Kommune

Dato

20. oktober 2023

Sted

Vedbæk Strandvej, Nordstranden
ved Vedbæk Havn.

Omstændigheder

I anledning af 80 året for redningen af de danske jøder inviterede Rudersdal Kommune til en markering af de danske jødernes flugt fra Vedbæk og Skodsborg til Sverige i oktober 1943.

Arrangementet fejrede og ærede de jøder, der blev reddet og også de mange mænd og kvinder, der var involveret i redningsaktionen.

Arrangementet tog udgangspunkt i en monumentafsløring af værket 'Flygtningene' lavet af kunster Joseph Salamon.

1 Rigtig hjertelig velkommen til jer alle sammen.

Tak til repræsentanter fra Sverige og fra det jødiske trossamfund, til Rudersdalborgere og alle andre der har fundet vej herved på en regnfuld søndag.

5

Tak til alle de velvillige donorer: Hartmann Fonden, Helga Melchior's Familiefond, Simcha Fonden: Bent Lexner, Danmarks loge, Poul & Hildur Kingo Pedersens Mindelegat, Henrik Ehrenreich og Birgitte og Finn Thunbo Christensen.

10

Tak til Ole Philipson, Niels Friis Hansen, Christoffer Buster Reinhardt og familien Birkelund for at være med til at gøre denne dag lige akkurat så vigtig, som den er.

15

Min mor gik i skole i Holte under krigen. Hun fortalte mig, hvordan der var børn i skolen, som var en fuldstændig naturlig del af hendes hverdag – lige indtil den dag, hvor de ikke var der mere. Hun fortalte om Ulf, der lige pludselig ikke kom i skole mere fra en eller anden dag i efteråret 43. Ulf blev reddet, han tog turen til Sverige, og senere han blev far til Charlotte, som startede i

20

børnehaveklassen sammen med mig i sommeren 1975. Og vi blev nære veninder. Jo, jo – ikke om fredagen for hjemme hos Charlotte holdt de sabbat, så der kunne vi ikke lige være sammen. Og jo, jo der var noget med at hun ikke spiste gris, men vi fandt bare noget andet at komme i munden. Og jo jo vi var til

25 hendes konfirmation, bar mitzva i synagogen og det var eksotisk og lidt fremmed – og så alligevel overhovedet ikke, for hun skulle jo fejres lige som os andre.

30 Jeg spurgte engang Charlotte om hun var mest jøde eller mest dansker. Og naturligvis svarede hun det eneste hun kunne svare: Jeg er dansk jøde.

Og på den måde har jeg ligesom så mange, mange andre danskere min lille del af historien om de danske jøder.

35 Charlotte er desværre ikke mere, men på en dag som i dag og her i ugerne op til i dag, har jeg tænkt så meget på hende.

Og i ugerne op til i dag fylder forfølgelsen ulykkeligvis stadig. Terrororganisationen Hamas' angreb viser os, at kampen for anerkendelsen af det jødiske folk er grusom aktuel.

40 Monumentet, som vi om lidt skal afsløre, hedder Flygtninge. Vi sætter det op, fordi mennesker her i vores lokalsamfund satte deres eget liv på spil for at redde andre. Det er der mennesker over hele verden, som gør, når verden står i flammer. I Israel, Ukraine, Vestbredden. De sætter livet på spil for at redde
45 andre.

Det er derfor, at vi er her i dag! Tak fordi I alle sammen er kommet.

50 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

55 **Tags**
Anden Verdenskrig, Det Konservative Folkeparti, Indvielsestale

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/ann-sofie-orths-tale-til-afsloringen-af-monument-som-mindes-jodernes-flugt-over-oresund>

60